

Hồ Dzếnh (Hà Triệu Anh)

Thơ Hồ Dzếnh – Tập 1

Hồ Dzếnh tên thật là Hà Triệu Anh hay Hà Anh (ghi theo giọng Quảng Đông là Hồ Dzếnh), sinh năm 1916 tại làng Đông Bích huyện Quảng Xương tỉnh Thanh Hoá. Cha ông là Hà Kiến Huân, người gốc Quảng Đông, mẹ Đặng Thị Văn là người Việt. Ông học trung học, dạy tư, làm thơ, viết báo từ năm 1931 tại Hà Nội.

Đây là trang danh sách liệt kê tuyển tập các tác phẩm, tập thơ và những bài thơ hay nhất của nhà thơ Hồ Dzếnh (Hà Triệu Anh). Vốn nổi tiếng với bài thơ “Ngập Ngừng”, ngoài ra còn những bài thơ rất hay khác cũng được nhiều người yêu mến. Không nhiều người biết tới thơ của ông, nhưng dường như ai cũng đã từng nghe qua đôi câu “Tình mất vui khi đã vẹn câu thề – Đời chỉ đẹp những khi còn dang dở” . Và với một người làm thơ, đó có lẽ đã làm một niềm hạnh phúc lớn.

Ông mất ngày 13 tháng 8 năm 1991 tại Hà Nội do xuất huyết dạ dày và viêm thận. Hồ Dzếnh là một tín hữu Công Giáo Roma, tên thánh của ông là Phaolô Têrêsa.

Thơ Hồ Dzếnh – Tập 1

Trong tập này có tất cả 33 bài thơ của Hồ Dzếnh (Hà Triệu Anh).

Tuyển Tập Thơ

- 1- Bài Thơ Tặng Vợ
- 2- Chị Tôi
- 3- Chuyển Tà Đồi
- 4- Chuyển Tàu Thu
- 5- Cỏ Lau
- 6- Cổ Bài Tam Cúc
- 7- Đồi Thơ
- 8- Hai Bài Thơ Thu
- 9- Hoa Mẫu Đơn
- 10- Lời Chuông Nguyện
- 11- Lời Ru Của Mẹ
- 12- Màu Cờ
- 13- Núi Vọng Phu
- 14- Rủ Em Đi Chợ Đồng Xuân
- 15- Sáng Nay Mùa Thu
- 16- Sang Thu
- 17- Tu Là Cội Phúc
- 18- Vô Đề

Tập Hoa Xuân Đất Việt (1946)

- 1- Cảm Đề
- 2- Trang Sách Xưa
- 3- Về Làm Chi Nữa
- 4- Tư Hương
- 5- Mùa Xuân Mới
- 6- Ta Không Muốn
- 7- Tiếng Sơn Hà

8- Mái Lều Tranh

9- Non

10- Giang Tây

11- Máu Cờ

12- Say Thơ

13- Hoa Xuân Đất Việt

14- Con Giận

15- Hận Chinh Phu

Tuyển Tập Thơ

Bài Thơ Tặng Vợ (Hồ Dzếnh)

Mình vừa là chị là em
Tấm lòng người mẹ, trái tim bạn đời
Mai này tới phút chia đôi
Hai ta ai sẽ là người tiến nhau?
Xót mình đã lắm thương đau
Tôi xin làm kẻ đi sau đỡ mình
Cuộc đời đâu phải phù sinh
Nước non chan chứa nghĩa tình, mình ơi!

Chị Tôi (Hồ Dzếnh)

Ngày xưa còn nhỏ ngày xưa
Tôi đeo khánh bạc lên chùa dâng nhang
Lòng vui quần áo xanh xang
Tay cầm hương nến đình vàng mới mua
Chị tôi vào lễ trong chùa
Hai chàng trai trẻ khấn đùa hai bên
“Lòng thành lễ vật đâu niên

Cầu cho tiểu được ngoài Giêng đất chồng"
 Chị tôi hai má đỏ hồng
 Vùng vằng suýt nữa quên bông cả tôi
 Tam quan mái ngói chị ngồi
 Chị nghe đoán quẻ chị cười luôn luôn
 Quẻ Thần mất thánh mà khôn
 Số này chồng đất mà con cũng nhiều
 Chị tôi nay đã xé chiều
 Chắc còn nhớ mãi những điều chị mơ
 Hằng năm tôi đi lễ chùa
 Chuông vàng khánh ngọc ngày xưa vẫn còn
 Chị ơi thấy vắng trong hồn
 Ít nhiều hương phấn khi còn thơ ngây
 Chân đi đếm tiếng chuông chùa
 Tôi ngờ năm tháng ngày xưa trở về.

Chuyến Tàu Đồi (Hồ Dzếnh)

(Bài thơ bỏ quên)

Nhiều lần tôi nghĩ bao la:
 Đồi là quán khách, tôi là giấc mơ
 Trao duyên rất đổi tình cò
 Không mong ước hẹn, không ngờ gặp nhau.

Tôi sinh cách mấy ngàn sau,
 Vẫn bền thiên luật: lên tàu xuống ga
 Đường đời bóng núi sông qua
 Nay đang nắng mới, mai là cảnh xưa
 Có tôi, tàu vẫn đông thừa
 Không tôi, tàu vẫn vắng thừa vẫn người
 Mất còn có nghĩa gì đâu

Tôi là chút ít của đời chút không
 Dặm trần bụi cuốn, may dong
 Tôi đem số phận gửi trong má đào
 Từng phen gió lạnh bay vào:
 Ngẩn ngơ ta xuống ga nào hỏ em?

1937

Chuyến Tàu Thu (Hồ Dzếnh)

Tôi lại đến cuối mùa nghe gió lạ
 Đón chuyến tàu năm ngoái tiễn thu đi,
 Trên đâu tôi, lá thu rơi rụng quá,
 Nhưng bạn tôi từ đây mãi không về.

Tôi khẽ hỏi dòng thông bên dải suối
 Sao bạn tôi mãi mãi không về?
 Suối nín chảy và thông buồn chẳng nói.
 Nhưng bên trời, lặng chỉ dấu chia ly.

Và từ đây thu sang tôi lạnh quá,
 Tôi chia thương với kẻ cuối chân trời,
 Và tin chắc khi bên đường rụng lá
 Bạn cũng buồn chạnh nghĩ đến tình tôi.

Nhưng thu sang, rồi thu lại sang,
 Bao phen sắc lá đổi thay vàng,
 Tôi không dám hẹn mong gì nữa
 Bạn chết lâu rồi, ngậm tiếng than!

Mãi đến chiều nay nhắc chuyện xưa
 Tưởng người theo mãi chuyến tàu thu,
 Tôi nhìn chân gió run trong lạnh
 Chỉ thấy mây buồn toả vạt vơ...

Cỏ Lau (Hồ Dzếnh)

Anh đi có nhớ mang theo
 Bài thơ tôi tặng một chiều thăm nhau?
 Mười năm đọc Nguyễn Minh Châu
 Đến nay mới thật buổi đầu cầm tay,
 Buổi đầu gặp gỡ ô hay
 Trong gang tấc đã bóng mây chập chờn!
 Ngoài trời bóng xế hoàng hôn
 Lắt lay chiếc lá cuối vườn sắp rơi!
 Ta là nhánh “cỏ lau” thôi
 Nhưng lau biết cảm chuyện đời vui đau.

Già rồi nhé, Nguyễn Minh Châu
 Trang văn tâm huyết, chiều sâu nhân tình
 Không còn về nữa quê Vinh
 Nghe câu hát đậm nặng tình nước non!
 “Cửa sông” lớp lớp sóng dồn
 “Dấu chân người lính” vẫn còn mai sau...

15.1.1990

(Viết nhân ngày giỗ đầu của bạn)

“Cửa sông”, “Dấu chân người lính”, “Cỏ lau” là tên những tác phẩm Nguyễn Minh Châu.

Cổ Bài Tam Cúc (Hồ Dzếnh)

Ngày Tết mãi chơi tam cúc
 Không hay anh tới sau lưng
 Ghé lại gần em mách nước
 Kết luận xe pháo mã hồng

Ồ ván bài em đỏ quá
 Đỏ như đôi má ngày xuân
 Em có ăn trầu đâu nhỉ
 Mà sao người thấy băng khuâng?

Nắng mới rọi vào song cửa
 Rung rinh bóng lá cành doi
 Năm ấy em mười sáu tuổi
 Trăng tròn – anh chẵn đôi mươi

Từ đó mỗi mùa đào nở
 Pháo xe lại rộn cây bài
 Có độ anh về, có độ
 Vắng anh, em nhớ mong hoài

Mấy chục mùa xuân thấm thoát
 Nhớ thương hờn giận chen nhau
 Một bức tranh thơ bát ngát
 Quý thay cái thuở ban đầu!

Nay tóc đời ta điểm bạc
 Bể dâu thời thế phôi pha
 Em ạ, cổ bài tam cúc
 Vẫn thơm nguyên vẹn tình ta.

Đời Thơ (Hồ Dzếnh)

Phút linh cầu mãi không về
 Phân vân giấy trắng chưa nề mực đen
 Khói trầm bén giấc mơ tiên
 Băng khuâng trắng giãi qua miền quạnh hiu
 Tô Châu lớp lớp phù kiều
 Trăng đêm Dương Tử mây chiều Giang Nam
 Rạc rời vó ngựa quá quan

Cờ treo ý cũ mây giàn mộng xưa
 Biển chiều vang tiếng nhân ngư
 Non xanh tha thiết trời thu rượi sầu
 Nhớ thương bạc nửa mái đầu
 Lòng nương quán khách nghe màu tà huân
 Buồn Tư Mã nhớ Chiêu Quân
 Nét hoa thấp thoáng ý thần đê mê
 Phút linh cầu mãi không về
 Phân vân giấy trắng chưa nề mực đen.

Hai Bài Thơ Thu (Hồ Dzếnh)

Suốt trời hôm ấy thê lương quá,
 Tóc liễu bờm xồm, sóng vô hồ,
 Mây rồi ren trời, cây rồi lá,
 Giường cô thôn nữ gôi chẵn xô...

Đây là tất cả một mùa thơ,
 Tất cả lêu tranh, cả khói mờ,
 Cả gió may đưa, buồn lắng xuống
 Cả lòng tôi với cả lòng cô

Có một nghìn cây rũ rượi buồn
 Một nghìn sông rét, vạn hoàng hôn,
 Dăm thân thiếu nữ gầy như trúc
 Đứng chịu tang trời đổ bóng đơn

Thu xa bằng gió bằng mây,
 Không gian thở nhẹ buồn vâu chìm chìm...
 Lòng không ai cấm mà im,
 Không dưng bỗng nhớ, không chìm bỗng mong.

Nơi tôi còn ít lá lòng
 Chiều nay rơi nốt vào trong lá rừng.

Hoa Mẫu Đơn (Hồ Dzếnh)

Mẫu đơn nở cạnh nhà thờ
Đôi ta trình tiết đợi chờ lấy nhau.

Em ạ, quê ta tháp giáo đường
Sáng chiều vẫn vọng những hồi chuông
Ai đi xem lễ tôi đi với
Gió dạo lời kinh toả vấn vương

Con gái nhà Chung xinh đẹp lạ
Đẹp hơn cpn gái phố phường bên
Ngày ngày hai buổi xưa đi học
Mượn lối vườn hoa để gặp em

Tôi nhớ từng viên đá lát thềm
Từng hàng ngói nhỏ mái nhà êm
Cây doi đứng cạnh hòn non bộ
Toả mát đường đi gạch lát nem

Ôi vật vô tri cũng có hồn
Những ngày **nắng** mới những **hoàng hôn**
Tình yêu sau trước đều như vậy
Những thoáng vui xen những nét buồn

Chủ Nhật tự nhiên thành buổi hẹn
Gió bay tà áo trắng như thơ
Mẫu đơn nở giữa hai lời nguyện
Phảng phất còn thơm đến bây giờ

Đêm Giáng Sinh này em ở đâu
Nghe chuông có nhớ thuở ban đầu
Ước chi sống lại thời xưa nhỉ
Để trẻ ra và để hẹn nhau.

Lời Chuông Nguyện (Hồ Dzếnh)

*Lệ nền đêm qua ứa mây dòng,
Chín hồi chuông nguyện khóc trên không.*

*Nàng đi êm lặng như nàng sống,
Tóc vẫn thơm nguyên má vẫn hồng.*

*Sao khuya chứng giám giờ li biệt,
Bóng lạnh lòng nghe tiếng ngậm ngùi.*

*Đời ở ngoài kia êm ấm quá,
Từng đoàn, đôi lứa hẹn nhau vui.*

*Ta lấy gì đây để khóc nhau?
Hoa buồn mấy đoá, nhớ đôi câu?
Hay ta se cả đời ta lại,
Để chép đưa ai khúc nhạc sầu?*

*Không, không, tất cả đều nhân thế
Tất cả thơ, hoa, mỹ phẩm đời,
Mà ánh trịnh xưa không muốn để
Linh hồn vô giá bợn màu tươi.*

*Ta biết tuy nàng chỉ muốn ôm
Bốn mùa tươi sáng, chỉ mê hôn
Đôi bàn chân Chúa và mong uống
Tất cả đau thương của suối hồn.*

*Ta nỡ lòng nào để tủi nhau,
Nhưng hồn băng tuyết vẫn hay đau.
Bằng muôn thức quý đời ta mọn
So với trời hoa vĩnh viễn màu.*

*Chuông nguyện thương ai khóc dưới đời?
Trước hàng nền trắng khóm hoa tươi.*

*Ta nghe tiếng gọi từng mây vắng:
“Em đợi anh lên hát Lễ Trời!”*

Lời Ru Của Mẹ (Hồ Dzếnh)

*Khi con còn ngủ trong thai
Cuống rau mẹ chặt đêm ngày thức ăn
Nôi êm nâng giấc con nằm
Sữa thơm mẹ lại vắt phần nuôi con
Bùn màu thấm nước nâu non
Biết bao nghĩa cả tình son với đời
Kiếp sau xin lại làm người
Để nghe non nước vọng lời mẹ ru.*

Màu Cờ (Hồ Dzếnh)

*Sắc biếc chen liềm dáng huyết tươi,
Lên lang tuôn ánh thái dương cười,
Dưới cờ, hồn nhỏ tràn như biển,
Trí rộng muôn sông, chấp vạn người.*

*Sức mạnh nào ngăn ý chí ta,
Gươm thần khi ngựa máu xông pha?
Một đi – cái chết nghìn thu nhẹ,
Hát trước câu: “Không trở lại nhà.”*

*Giang sơn một thuở lâm tro bụi,
Kiếp sống vinh gì nợ hắc nô?
Kiếp sống vinh gì, khi thế hội
Đã xoay nghiêng ngựa móng cơ đồ?*

*Ngựa không thềm nhớ đồng xanh cũ,
Ta há mơ gì chút gió quê?*

Cờ tuôn ra bao máu đỏ
Ghi câu non biển: Chết không về!

Núi Vọng Phu (Hồ Dzếnh)

Nghe nói ngày xưa biển ở đây
Biển đi để lại núi non này
Mưa nguồn chớp bể chia hai ngả
Hòn vọng phu thương vọng hải đài.

Thuở nhỏ tôi thường hay hỏi mẹ
Vì sao đỉnh núi mọc hình người.
– Đợi chồng lâu quá nên thành đá
Hòn vọng phu kia đứng với đời.

Tôi lớn dần lên đá vẫn chờ
Khi xa heo hút giữa sương mờ.
Khi gần sừng sững chiều biên giới
Như bức phù điêu nét chưa khô.

Không chỉ quê tôi núi đợi chồng
Còn nhiều nơi khác cảnh chờ mong
Bắc Nam đâu cũng niềm son sắt
Tạc giữa trời cao đáng thuỷ chung.

Ôi nhớ rêu phong hồn cẩm thạch
Môi tình vùi vợi giữa không gian
Bốn nghìn năm ấy bao sương gió
Mà vẫn đỉnh ninh thiệp đợi chàng.

Rủ Em Đi Chợ Đồng Xuân (Hồ Dzếnh)

Rủ em đi chợ Đồng Xuân
 Tưởng như đi giữa bâng khuâng, thuở nào...
 Nắng hanh rám má buổi đào
 Chợt nghe hương vị thấm vào tâm tư

Đồng Xuân này lối năm xưa
 Anh chưa lấy vợ, em chưa lấy chồng
 Nhưng thôi, chuyện cũ – chuyện lòng
 Nhắc chi húng Láng, cốm Vòng hồi em

Hồ Tây dấu muộn mùa sen
 Vẫn còn một đoá y nguyên buổi đầu
 Như ngày ta mới quen nhau
 Thư đưa hồi hộp, tay trao ngượng ngùng

Nhớ em nhớ đến khôn cùng
 Hương sen càng mát, nỗi lòng càng đau.

Bài thơ đề tặng Hồng Phúc, là người bạn gái thuở hoa niên. Hai người biết nhau thời ở Thanh Hoá. Nàng ở phố Hàng Thao, sau lấy chồng Pháp, theo về Pháp.

Sáng Nay Mùa Thu (Hồ Dzếnh)

Trời không nắng cũng không mưa,
 Chỉ hiu hiu gió cho vừa nhớ nhung.
 Em còn nhớ đến quê không,
 Bãi dâu vẫn đợi, con sông vẫn chờ.
 Bâng khuâng câu chuyện tình cờ,
 Không mong nên hẹn, không ngờ thành thân.
 Rất xa bỗng hoá rất gần,
 Dù chưa gặp mặt một lần, lạ chưa!
 Sáng nay Hà Nội giao mùa,

*Hồ Thu. Tóc liễu. Tháp Rùa lung linh.
Nước non đây nghĩa đây tình,
Đọc thơ em sẽ thấy mình trong thơ.*

*Hai câu đầu tác giả lấy lại từ bài Mùa thu năm ngoái trong tập Quê ngoại. Bài thơ
đề tặng Hương Phương, có lẽ là một Việt kiều Pháp. Trong một bản chép tay, tác
giả ghi tựa đề là Hà Nội sang thu.*

Sang Thu (Hồ Dzếnh)

*Hiu hiu gió gửi mây về
Nửa thu sang đó, nửa hè còn đây...
Bóng mờ xuống lặng chân cây,
Non cao vắng vẻ, sông đầy nhớ mong.
Cô hồn rủ dáng trên không
Giờ nghiêng cánh nhớ trong đông tịch liêu.
Xe đi, tiếng rộn qua chiều,
Lửa thôn thấp thoáng mái lêu ngẩn ngơ.
Mênh mông xanh thăm phai tờ
Chân đi vương vấn, lời thơ ngậm ngùi...*

Tu Là Cội Phức (Hồ Dzếnh)

*Gửi một lòng em gái phương xa
Được biết em vừa thí phát
Thời trang đổi lấy cà sa
Một sớm đi vào cội Phật
Bụi trần một sớm là xa...*

*Ồi nếu đúng vì Chân lý
Xin mừng em bước sang sông
Phơi phới cánh buồm thoát tục
Xuôi dòng thuận gió lâng lâng.*

Nhưng nếu tâm cơ định khác
 Dây oan muốn dứt duyên tình
 Chim tự lao vào gai sắc
 Tiếng ca mình đẫm máu mình!

Em ạ, đời thơ cũng vậy
 Đau thương – sự nghiệp vinh quanh
 Gạn chất bùn đen tự đáy
 Trăm năm luyện được chút vàng!

Chỉ tiếc đâu xanh một mái
 Từng thơm trang sách năm xưa
 Nay bỗng vắng niềm ưu ái
 Hồn thơ chợt thấy hoang vu!

8-1990

Vô Đề (Hồ Dzếnh)

(nhân đêm trù tịch, thân tặng Hồng Phúc, Phương Hương)

Tĩnh dậy – mặt trời chưa thức giấc
 Năm canh còn lại một canh năm
 Trà sen trù tịch hương còn ngát
 Thoảng Pháp-hoa-kinh giọng rất trầm

Có phải lời em tự chốn xa
 Vọng về trong bóng khói, sương hoa
 Cùng nhau tuy chẳng bào thai mẹ
 Nhưng khác gì chung một mái nhà?

“Hoa lưu động khẩu ửng trường tại
 Thủy đáo nhân gian định bất hồi”

*Hoa thơm cửa động còn thơm mãi
Nước chảy vòng trần luống*

Tập Hoa Xuân Đất Việt (1946)

Cảm Đề (Hồ Dzếnh)

*Mẹ nhỏ của con ơi!
Máu chảy, xuân thơm, mắt lệ ngời
Vú mẹ đã khô nguồn sữa cũ
Tình con còn lại bấy nhiêu thôi!...*

*Hoa Xuân đất Việt nghìn thu nở
Gương cũ muôn đi rạng rỡ soi
Uớc nhỏ như xưa mà nững nịu:
“Coong nà coong mẹ, mẹ coong ơi!...”*

Trang Sách Xưa (Hồ Dzếnh)

*Giở lần trang sách xưa
Nhớ thời áp bức
Giang sơn ơi! lòng Người nguội đau chưa?
Mộng đời Người đã thức?
Cõi trần ai đêm nay ta bơ vơ
Giật mình cảm xúc...
Hận muốn toát ra thơ
Tình tan vào uất ức
Hồn đau run mơ tưởng bóng cò
Ghi dấu những ngày quốc nhục
Bừng sáng mau lên Xuân
Cho Vinh quang quét sạch dấu phong trần*

Cho Non nước sáng tươi ngày trẻ mãi
 Và Giang sơn... Giang sơn thiên vạn đại
 Trước khi tàn ta muốn thấy Người vui
 Hỡi Vô cùng Yêu dấu – Nước – Ta ơi!

Về Làm Chi Nữa (Hồ Dzếnh)

Tặng Trang-Biểu-Huệ

Về làm chi nữa nơi đây
 Xứ run rét mướt, cõi đây bồng hoang
 Thành xưa: từng lớp điêu tàn
 Đường xưa: di ảnh muôn vàn lá rơi
 Tiến lên: nắng ngút chân trời
 Trở về chi, nước non hời xác xơ!
 Mắt say ánh máu pha cờ
 Bước chân run giữa hai bờ Phế, Hưng
 Tiếng hồn vỡ xé không trung
 Gươm thiêng đưa loáng một vùng nắng tươi
 Trông nhau không thẹn sống đời
 Đôi trắng không tủi những lời nước non
 Một trời lộng lẫy vàng son
 Máu rơi đêm ấy, hoa còn buổi nay
 Mắt nhìn theo tiếng ca bay
 Đất thơm nghe nở những ngày vào Xuân...

Tư Hương (Hồ Dzếnh)

*Phương thảo thê thê Anh Vũ châu...
(Thôi Hiệu)*

*Ta nhớ màu quê, khát gió quê
Mây ơi! ngưng cánh đợi ta về
Cho ta trông lại từng xanh thắm
Ngâm lại bài thơ: “Phương thảo thê...”*

*Đất Thánh trời Đông, mẹ Á châu
Anh hoa ngàn thuở rạng phong hầu
Chín cung thăm thẳm hồn hương khói
Danh vọng vang lừng mây gió Âu*

*Liễu Động Đình thơm chuyện hảo cầu
Tóc thề che mượt gái Tô Châu
Bâng khuâng trăng sáng trời Viên Hán
Một giải Giang Nam nước rợn màu*

*Ai hát, mà nay gió vẫn thơm?
Ai đau non nước nào âm đồn?
Chiêu Quân nếu mãi người cung Hán
Thì tí tìm đâu nét tủi hờn?*

*Mây ơi, nếu tạt về phương Bắc
Chậm chậm cho ta gửi mấy lời...
Từ thuở ly hương ta vẫn nhớ
Nhưng tình... xa lắm, gió mây ơi!*

Ta Không Muốn (Hồ Dzếnh)

*Ta không muốn nắn cung đàn
Đêm xưa dạo dưới trăng vàng đợi Em*

Bền gì mây thoáng hương duyên
 Đẹp gì mây sợi mây huyền gọi mơ
 Thơ dâng ngùn ngụt sắc cò
 Máu tươi hoen ố những giờ ái ân
 Quen chân là khách dương trần
 Trái tim đau xót bao lần vì yêu
 Bình minh về, ánh cao siêu
 Lên thay lửa Sống tiêu điều ngày xưa
 Ta cười thấy cháy duyên mơ
 Hân hoan khi xé những tờ... rất thơm
 Ý thiêng choán hết linh hồn
 Còn đâu gió nhớ cung buồn mà ca
 Lần đầu trước bóng Em xa
 Không nghe run trái tim và... rất vui

Tiếng Sơn Hà (Hồ Dzếnh)

Ta trả lại cho đàn cung nhớ tiếc
 Cho mùa thu những xác lá vàng rơi
 Ta trả lại cả u hoài, thống thiết
 Khi xuân về bình sáng nên cây tươi
 Ta nghiêng kính trước xuân hồng đất nước
 Lửa yêu đời thiêu cháy chuyện ngày xưa
 Như sóng cả tràn lan niềm mộng ước
 Ta kiên cố xây lại tháng năm thừa
 Đây là lúc ánh gương linh bén chớp
 Ta màng chi mây liễu cuốn phong ba
 Nếu rượu mạnh lên đường ta cạn hớp
 Để say sưa nghe dội tiếng sơn hà!

Hỡi người bạn mà hồn thôi muốn trẻ
 Mất tin yêu, lâm lạc giữa tình đau
 Người hãy dậy nghe hồn thiêng thế hệ
 Khắp non sông vang hát buổi xuân đầu

 Ân phúc cả sẽ tung bừng, vạn đại
 Lòng muôn vàn rào rạt sóng tin yêu
 Trang lịch sử từ nay thom ngát mãi
 Tiếng ca thần vang bóng quốc kỳ reo

Mái Lều Tranh (Hồ Dzếnh)

Mẹ tôi sống lặng trong làng nhỏ
 Đâu biết thời gian đổi mới rồi
 Lòng vẫn đau buồn thiên vạn cổ
 Nào hay non nước đã reo vui

 Bồ hôi cứ thấm từng thân áo
 Lưng mãi còng trên lớp bụi đời
 Mẹ vẫn điềm nhiên trong dáng lão
 Vun trồng mấy luống bắp, khoai tươi

 Ngoài kia niên thiếu ca xuân mới
 Trong lũy tre xanh, đời vẫn buồn
 Ai biết để lòng yêu một buổi
 Bay về thăm viếng mái cô thôn?

 Bao giờ cho sáng lều tranh nhỏ
 Mẹ Việt Nam mừng nước Việt Nam?
 Hay vẫn đau buồn thiên vạn cổ
 Những người không biết ánh vinh quang?

Non (Hồ Dzếnh)

Lửa Thơ bùng cháy giữa đời
 Tình Thơ thấm thiết cho người bán mua
 Ý thiêng người thiếu, ta thừa
 Nghìn kho ân lộc, trăm mùa mạnh xuân
 Khinh nẻo hẹp, ghét nơi gần
 Mắt xa thăm hỏi muôn lân dậm băng
 Dầu tàn trên đỉnh kiêu căng
 Còn hơn muôn thuở cao bằng ngọn cây
 Thơ về: nắng sáng liêng bay
 Gấp đi cánh phượng cho ngày rạng ra
 Cõi trần vắng tiếng thiên nga
 Thơ không tuổi, ý không già: muôn năm!
 Gôi lên Bắc Đẩu ta nằm
 Nghe rung chân lạ, thơ thần mười phương
 Non cao nên dáng non buồn
 Tuyệt sương thấm mãi linh hồn quanh hieu
 Non tuy run rét bao chiều
 Vẫn đem cao cả, tiêu điều gởi mây...

Giang Tây (Hồ Dzếnh)

Chị về làm dâu nhà tôi
 Từ ngày má chị hồng đôi tròng gà
 Nắng trần chưa nhuộm màu da
 Chị còn giày nhiễu, quần hoa như ngày
 Chị người ở mãi Giang Tây
 Thi thuyền kết lá, chằng dây đèn cầu
 Nhưng từ chị về làm dâu
 Da tơ nắng sạm, mái đầu gôi giăng

Ôm tôi, chị bảo luôn rằng:
 “Chấp trăm Hà Nội chưa bằng quê ta!”

Giang Tây hồ, đất bao la
 Non ngậy nước tóc, màu da rợn trời
 Quan hà, từ nhấp ly bôi
 Lòng đau nhớ nước qua người chị dâu
 Năm năm mơ hội đèn câu!...

Máu Cờ (Hồ Dzếnh)

Sắc biếc chen lừng dáng huyết tươi
 Lênh lang tuôn ánh thái dương cười
 Dưới cờ, hồn nhỏ tràn như biển
 Trí rộng muôn sông, chấp vạn người

Sức mạnh nào ngăn ý chí ta
 Gươm thần khi ngựa máu xông pha?
 Một đi – cái chết nghìn thu nhẹ
 Hát trước câu: “Không trở lại nhà”

Giang sơn một thuở lăm tro bụi
 Kiếp sống vinh gì nợ hắc nô?
 Kiếp sống vinh gì, khi thế hội
 Đã xoay nghiêng ngựa móng cơ đồ?

Ngựa không thềm nhớ đông xanh cũ
 Ta há mơ gì chút gió quê?
 Cờ (đã) tuôn ra bao máu đỏ
 Ghi câu non biển: Chết không về!

Say Thơ (Hồ Dzếnh)

Ước gì chữ bật ra Thơ
 Vàng rung lên tiếng, ta sờ được yêu
 Dem mình choán hết Cô liêu
 Mở toang âm hưởng ra chiều vu vơ
 Tai ngậy ngất nhạc không bờ
 Hồn điên ép nát mơ hồ giữa tay
 Cho cuồng tư tưởng cho say
 Đê mê nhân thế đã đầy ánh trăng
 Thơ thiêng thốn thức cung Hằng
 Một trang suối chảy, muôn lần sáng reo
 Chìm trong Nhớ, chết trong Yêu
 Quên, quên hết cả nỗi nghèo tứ thi
 Cho hồn đau đến mê si
 Trăng bay rớt sáng, lời đi bật lò
 Ta càng vịu được mơ hoa
 Càng phai thế sự, càng xa nhân tình

Hoa Xuân Đất Việt (Hồ Dzếnh)

Ta biết Người là Hoa Xuân Đất Việt!
 Tuổi xanh thắm nhưng lòng sôi chính huyết
 Tóc bùng bùng nhưng ngút chí Non sông
 Người thèm say vũ bão, khát xung phong
 Mơ chinh chiến vỡ tung lòng tủi cực
 Ôi Nam Việt! Ôi hồn Non nước nhục
 Tám mươi năm đau xót, tám mươi năm!...
 Một giang sơn lây lưa dấu thương tâm
 Cả Thế kỷ vằn đen màu bại liệt!
 Niên thiếu hời, hời hồn trai đất Việt

Đứng lên đi, vì Tổ quốc Vinh quang
 Máu Người bồi lên lớp máu lênh lang
 Đời Người họa nhịp đời mãnh liệt
 Mùa xuân sáng bừng reo trong khí tiết
 Ánh lê minh chói lọi nạm sơn hà
 Người đứng lên, làn mắt đăm phương xa
 Tim rung động, tay lần trang Sử đẹp!...
 Người phải chết, Người cần tha thiết chết
 Trở về chi, hoa bướm rụng từ lâu
 Sau lưng Người, rền rĩ vạn mồ đau
 Gót đã trở, đây là giờ Đoạn tuyệt!...
 Niên thiếu hỡi, hỡi hồn trai đất Việt
 Ta cầu mong một buổi sáng tinh sương
 Nén chập chờn, hoa lạnh suốt âm dương
 Dem cung kính đặt lên mồ Chiến sĩ
 Nghe phôi phôi khắp năm trời Chính khí
 Tiếng Sơn hà vang nhịp khúc Quân ca!
 Vì máu thân, Người tươi đã lên hoa
 Mùa Vinh hạnh kết khung đời rực rỡ!
 Ta đứng lặng, mỉm cười trong lệ nhỏ
 Lòng băng khuâng thăm vọng bóng ai xa...
 Mắt rung rinh ánh Đẹp của Sơn hà!

Cơn Giận (Hồ Dzếnh)

Có những cơn điên xé được đời
 Những cơn quằn quại máu tanh hôi
 Mà hồn rít lại rồi căng thẳng
 Chờ nuốt không gian xuống khắp người

Ôi! những bàn tay cấu lấy tay
 Và vò nát ngực, sóng lung lay
 Nghìn muôn tia lửa ngẫu trong mắt
 Rung cả thân mình, chuyển cả mây

 Rồi răng, rồi lợi, rồi tim huyết
 Tất cả xô đồn... tất cả run...
 Gió cát xông lên, mưa bão rít...
 Hằng muôn con thác trút căm hờn!

 Một phút điên cuồng phá thỏa thuê
 Cho sông đau khổ bết tràn trề
 Ai hay hơi máu hồn khi tắt
 Cả một trời thương lẳng lẳng về

 Hối hận, cay, chua đứng sững bên
 Giọng cười mai mĩa buốt qua tim:
 Tôi mê, châm lửa cho nhà cháy
 Lửa giận nguôi rồi, than tôi đen

Hận Chinh Phu (Hồ Dzếnh)

Ai đã sống như ta thời chói lói
 Lưỡi gươm vàng đâm suốt bản đồ Âu
 Khúc chiến thắng cao lừng trời vọi vọi
 Cờ nguyên nhung mành đóng gió Tây Châu

 Thuở ấy, quân Nguyên áo giáp, nhung
 Tay huơ hoa kích, đẹp vô cùng
 Ngựa phi nuốt chửng ngày trăm dặm
 Nắng chảy bồ hôi loáng khắp lưng

 Tướng Nguyên mồm thét ra hơi lửa
 Tay chỉ thành xa, kiếm rạch trời

Giấc mộng chinh biên hừng máu đỏ
 Tâm hồn nung nấu vạc đầu sôi

Sa mạc mênh mông, người thấy đầu
 Gió sương lạnh lẽo, giá băng sâu
 Muôn hồn chiến sĩ tro như đá
 Đem quặng ân tình xuống vó câu

Trăng lạ bao lần soi cảnh lạ
 Mây vàng quan ải, gió biên cương
 Lòng kiêu tham vọng, tràn cao cả
 Vãn rồi, huy hoàng mộng bá vương

Vua Nguyên trong chín lần cung cấm
 Đốt nển ngòi xem bức cáo thư
 Mơ bước quan quân ngoài vạn dặm
 Vang lừng ngựa hý gió Ba Tư...

“Chiến sĩ một đi không trở lại”
 Chiến mã một đi không hề về
 Giáo chỉ đường xông tên vút lồi
 Hồ đông máu tím lạnh ngòi tê...

Khúc hát chinh phu rộn khắp đường
 “Ta say trời lạ, khát trùng dương
 Tay ta vói cả vào thiên hạ
 Chận dưới ngai rồng một bắc phương”

Nhưng... khúc quân ca bỗng chốc ngừng
 Chiến kỳ vấy máu đắp bình nhung
 Phải chăng sông Bạch, tri âu hẹp
 Không đủ gươm thần rộng lóa vung?